

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺയകാണ്യേ

॥ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ॥

ചതുർദശസഹസ്രസൈനികൈഃ സഹ
ഖരദുഷണയോർജനസ്ഥാനാത് പഞ്ചവടീം പ്രതി പ്രസ്ഥാനം

ഏവമാധർഷിതഃ ശൂരഃ
ശൂർപനഖ്യാ ഖരസ്തതഃ |
ഉവാച രക്ഷസാം മധ്യേ
ഖരഃ ഖരതരം വചഃ || 3.22.1 ||

തവാപമാനപ്രഭവഃ
ക്രോധോഽയമതുലോ മമ |
ന ശക്യതേ ധാരയിതും
ലവണാംഭ ഇവോൽബണം || 3.22.2 ||

ന രാമം ഗണയേ വീർയാ -
ന്മാനുഷം ക്ഷീണജീവിതം |
ആത്മദുശ്ചരിതൈഃ പ്രാണാൻ
ഹതോ യോഽഭ്യ വിമോക്ഷ്യതേ || 3.22.3 ||

ബാഷ്പഃ സന്ധാർയതാമേഷ
സംഭ്രമശ്ച വിമുച്യതാം |

അഹം രാമം സഹ ഭ്രാത്രാ
നയാമി യമസാദനം || 3.22.4 ||

പരശ്വധഹതസ്യാദ്യ
മന്ദപ്രാണസ്യ ഭൂതലേ |
രാമസ്യ രൂധിരം രക്ത -
മുഷ്ണം പാസ്യസി രാക്ഷസി || 3.22.5 ||

സമ്പ്രഹൃഷ്ടാ വചഃ ശ്രുത്വാ
ഖരസ്യ വദനാച്ഛൃതം |
പ്രശംസ പുനർമൗർഖ്യാദ്
ഭ്രാതരം രക്ഷസാം വരം || 3.22.6 ||

തയാ പരുഷിതഃ പൂർവം
പുനരേവ പ്രശംസിതഃ |
അബ്രവീദ് ദുഷണം നാമ
ഖരഃ സേനാപതിം തദാ || 3.22.7 ||

ചതുർദശ സഹസ്രാണി
മമ ചിത്താനുവർതിനാം |
രക്ഷസാം ഭീമവേഗാനാം
സമരേഷ്വനിവർതിനാം || 3.22.8 ||

നീലജീമുതവർണാനാം
ലോകഹിംസാവിഹാരിണാം |
സർവോദ്യോഗമുദീർണാനാം
രക്ഷസാം സൗമ്യ കാരയ || 3.22.9 ||

ഉപസ്ഥാപയ മേ ക്ഷിപ്രം
രഥം സൗമ്യ ധനുഷി ച |

ശരാംശു ചിത്രാൻ വഡ്ഗാംശു
ശക്തീശു വിവിധാഃ ശിതാഃ || 3.22.10 ||

അഗ്രേ നിർയാതുമിച്ഛാമി
പൗലസ്ത്യാനാം മഹാത്മനാം |
വധാർഥം ദുർവിനീതസ്യ
രാമസ്യ രണകോവിദ || 3.22.11 ||

ഇതി തസ്യ ബ്രുവാണസ്യ
സൂര്യവർണം മഹാരഥം |
സദശ്വഃ ശബലൈർയുക്ത -
മാചചക്ഷേപിമ ദുഷണം || 3.22.12 ||

തം മേരുശിഖരാകാരം
തപ്തകാഞ്ചനഭൂഷണം |
ഹേമചക്രമസംബാധം
വൈദൂര്യമയകുബരം || 3.22.13 ||

മത്സ്യഃ പുഷ്പൈർദ്രുമൈഃ ശൈലൈ -
ശ്ചന്ദ്രസൂര്യൈശ്ച കാഞ്ചനൈഃ |
മാംഗല്യൈഃ പക്ഷിസംഘൈശ്ച
താരാഭിശ്ച സമാവൃതം || 3.22.14 ||

ധ്വജനിസ്ത്രിംശസമ്പന്നം
കിങ്കിണീവരഭൂഷിതം |
സദശ്വയുക്തം സോഽമർഷാ -
ദാരുരോഹ ഖരസ്തദാ || 3.22.15 ||

ഖരസ്തു തന്മഹത്സൈന്യം
രഥചർമായുധധ്വജം |

നിർയാതേത്യബ്രവീത് പ്രേക്ഷ്യ
ദൃഷ്ട്വേണഃ സർവരാക്ഷസാൻ || 3.22.16 ||

തതസ്തദ് രാക്ഷസം സൈന്യം
ഘോരചർമായുധധ്വജം |
നിർജഗാമ ജനസ്ഥാനാ -
ന്മഹാനാദം മഹാജവം || 3.22.17 ||

മുദ്ഗരൈഃ പട്ടിശൈഃ ശൂലൈഃ
സുതീക്ഷ്ണൈശ്ച പരശ്വയൈഃ |
ഖഡ്ഗൈശ്ചക്രൈശ്ച ഹസ്തൈഃ -
ർഭ്രാജമാനൈഃ സതോമരൈഃ || 3.22.18 ||

ശക്തിഭിഃ പരിഘ്നൈഃ പരൈഃ -
രതിമാത്രൈഃ കാർമുകൈഃ |
ഗദാസിമുസലൈർവജ്രൈഃ -
ർഗൃഹീതൈർഭീമദർശനൈഃ || 3.22.19 ||

രാക്ഷസാനാം സുഘോരാണാം
സഹസ്രാണി ചതുർദശ |
നിർയാതാനി ജനസ്ഥാനാത്
ഖരചിത്താനുവർതിനാം || 3.22.20 ||

താംസ്തു നിർധാവതോ ദൃഷ്ട്വാ
രാക്ഷസാൻ ഭീമദർശനാൻ |
ഖരസ്യാഥ രഥഃ കിഞ്ചി -
ജ്ജഗാമ തദനന്തരം || 3.22.21 ||

തതസ്താംഛരബലാനശ്വാം -
സ്തപ്തകാഞ്ചനഭൂഷിതാൻ |

ഖരസ്യ മതമാജ്ഞായ

സാരഥിഃ പര്യചോദയത് || 3.22.22 ||

സഞ്ചാദിതോ രഥഃ ശീഘ്രം

ഖരസ്യ രിപുഘാതിനഃ |

ശബ്ദേനാപുരയാമാസ

ദിശഃ സപ്രദിശസ്തഥാ || 3.22.23 ||

പ്രവൃദ്ധമന്യുസ്തു ഖരഃ ഖരസ്വരോ

രിപോർവധാർഥം ത്വരിതോ യമാന്തകഃ |

അച്ഛുച്ഛദത് സാരഥിമുന്നദൻ പുന -

ർമഹാബലോ മേഘ ഇവാശ്മവർഷവാൻ || 3.22.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

അരൺയകാണധ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ ||